

Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo leto 2 K., za pol leta 1 K. — Naročnino in dopise sprejema J. Krajec v Novem mestu.

Oznanila se plačujejo za enkrat 6, za dvakrat 9, za trikrat 12 helerjev od kvadratnega centimetra. Manjše kakor 10 □cm obsegajoče se ne sprejme.

Gospodarske stvari.

Grozdna plesnoba oidium, in kako ga treba uničevati.

Prihodnje „Dol. Novice“ bodo prinesle obširni članek, kako je treba tej novi trtni bolezni se ustavljati. Danes priobčimo le nekaj izmej mnogih poročil,*) ktera so vsled popraševanja došle društvu v varstvo avstrijske vinoreje.

Poročilo gospoda nadučitelja Antona Petrička iz Žalca z dne 25. oktobra 1899. Oidium opazil se je v vinogradih Savinjske doline sredi junija. Dočim o njem na Pohorji niti sledu ni, nastopil je v družih krajih zelo uničujoče in sicer začetkoma samo na posameznih trtah, dokler se ni lotil celih kompleksov. Pravočasno žvepljane jagode so se ohranile, dozorele so vendar zelo pozno. Prepozno nažvepljane pa so se vse uničile. Največ sta trpela elbling in kraljevina, dočim so se črne vrste do cela, beltlinec pa nekoliko ohranil. Uničevati se je oidium pričel takoj začetka in sicer tako, da se je žveplo v obliki testa primešalo raztopini bakrene galice in sicer na približno 300 litrov raztopine 6 kilogramov žvepla. Po našem mnenju ta metoda ni priporočati, ker se prvič veliko žvepla po nepotrebnem porabi, drugič, ker ta metoda ne odgovarja svojemu namenu. Prišel sem do prepričanja, da se najradikalneje uniči oidium, če se trto pred in po cvetu temeljito nažveplja. Da gre delo hitrejše iz pod rok, porabljal sem poleg običajnih mehov tudi nekaj Zacherlin-razprševalcev, ki so za žvepljanje zelo pripravi in se dajo tudi otrokom lahko v roke. V vinogradih, kjer je več vrst, prideli se vsakemu po jedna vrsta; v vinogradih, kjer ni vrst, dobi tisti ki žveplja, tudi papirja od časnikov, ktereга raztrgajo v kosove in ga po končanem žvepljanju pričvrščajo na kol. Na ta način se ne prezre nobena trta, pa tudi dvakrat se nobena ne žveplja. V brežkem okraji dosegel

je neki viničar z lugom, ktereга je napravil iz pepela od lesa, jako lepe uspehe. Nasprotno pa se je prišlo tudi do prepričanja, da učinek oidiuma ni bil tako velikanski v onih vinogradih, kjer se ni izvršila tretja kop.

Poročilo velečastitega gospoda župnika Leop. Willingerja iz Feuersbrunn o oidiumu z dne 23. oktobra 1899. Oidium, ki je lansko leto v posameznih vinogradih v dolinah nastopil, je bil letos splošno razširjen in je uničil cele vrste. Nastopil je začetkoma julija, Najbolj so trpele rudeče vrste, manj beli muškatelec in rizling, tudi limbergerju je močno škodoval. Žvepljalo se je v drugi polovici julija in se s tem veliko rešilo. Videl sem vinograde, ne Bog vé v kako dobrem stanji, toda nažvepljane (dvakrat), kjer se ni pogubila niti jedna jagodica. Videl pa sem tudi vinograd, ki je bil dobro obdelan, a ni bil žvepljan, a bile so skoro vse trte uničene, jagode pa večinoma poškodovane.

Iz tega sledi, da se mora prihodnje leto za časa začetki žvepljati, in kolikor je meni znano med kopači, tega tudi nihče zamudil ne bode.

Poročilo zaupnika gospoda nadučitelja A. Kleebinderja v Sv. Križi. Okolica Sitzenberga, Ahrenberga itd. je leta 1898. tožila radi oidiuma; ker pa škoda ni bila posebno velika, se niso dosti brigali za novo bolezen, ker so upali, da bo leta 1899. sama izginila. A varali so se britko. Ze junija in julija lotil se je mnogih vinogradov oidium, in bolezen se je razširjala tako naglo, da se je lotil tudi više ležečih vrst, ki so leta 1898. ostale nepoškodovane. Meseca februarja 1899 predaval je sicer asistent Selwa iz Klosterneuburga v Sitzendorfu, ki je opozarjal na to nevarnost in pozivljaj navzočnike k žvepljanju. Razun zaupnika in še nekterih družih zaupnikov pa ni hotel nihče žvepljati, ker so si domišljali, da se bo vino s tem pokvarilo. Ko so pa nekteri dvomljivci videli, da je oidium prizanesel vinogradom gospoda župnika in nekterih družih posestnikov, ki so žvepljali, začeli so še sami žvepljati; tisti, ki so to še pravčasno začeli, dosegli so primeroma še lepe uspehe. Oni pa, ki niso ničesar storili, izgubili so vso bratev.

*) Gospod Regoršek, ljubljanski trgovec in posestnik vinogradov Trški gori je dal ta nemška poročila poslovenjene natisniti, da bi z nji in vinorejcem horistil, ter ta prevod tudi „Dol. Nov.“ blagovoljno preprijal, za kar mu hvala.

Ker imajo nekteri tukajšnjih kmetov velike komplekse vinogradov, premisli se lahko, kolika je bila njihova izguba. V tacih vinogradih se sploh ni nič bralo; posušene jagode so obvisle na trti. Tudi lesa se je lotil oidium, in tak les slabo dozoreva. Jesenska slana nastopila je že začetkoma oktobra in trti zamorila liste. Prihodnje leto se bo šele razvidela vsa škoda. Vsi vinogradniki pravijo že sedaj, da bodo leta 1900. pravočasno in večkrat žvepljali. Žalostno je, da se je moralo priti do tega spoznanja še-le tedaj, ko se je izgubilo stotisoč goldinarjev in da je mnogo vinogradnikov z vsemi drugimi sredstvi, kakor z lugom, apnenim mlekom poskušalo zamoriti oidium, dasi so na vseh zborovanjih čuli in v strokovnih listih čitali, da ga edino le žvepljeni cvet zamori.

Poročila c. kr. kmet. okr. društva Hangsdorf z dne 23. oktobra 1899. Oidium nastopil je v tukajšnjem okraji, posebno pa v občinah Mailberg, Hadses in Unter-Markersdorf, koncem julija in začetkoma avgusta. Bolezen se je širila najbolj v vinogradih, ležečih proti jugu, kjer je posebno močno listnate trte napala, Gliva je nastopila hitro, toda le tu in tam. Nektere kraje n. pr. je gliva popolnoma prepregla, druge zopet ne. Če niso začeli takoj žvepljati, ostale so jagode trde in so se razpočile, predno so dozorele. Največ je trpel zeleni beltlinec. Kjer se je začelo takoj z žveplanjem, je pomagalo, kjer se je pa čakalo z žveplanjem 8—10 dnij, ni imelo isto nikacih uspehov. Po mojem mnenju mora se z žveplanjem takoj po cvetu začeti. To je dokazal gospod Zimmerl v Unter-Markersdorfu. Začel je koj po cvetu žvepljati in vzgojil najlepše grozdje.

Kaj je novega po avstrijskem cesarstvu?

Državni zbor. V drugi seji dne 23. t. m. se je nadaljevala debata o dovolitvi rekrutnega zakona, govorilo pa se je večidel le o nemški armadni upravi, katero je branil sam vojni minister Welsersheimb, pomagali pa so mu nekateri nemški poslanci iz sovrastva do Čehov. Končno je prišla na dnevni red tudi razprava o premogarskem štrajku, ne da bi se bila rešila. Zborovanje je bilo silno burno, tako da so ministri iz zbornice odšli pred zaključkom, in predsednik prihodnje seje celo napovedal ni. Naši poslanci se obstrukcije Čehov ne bodo vdeležili.

Projektovane nove železnice. Vlada je predložila načrt, po katerem se bode gradila železnica čez Karavanke-Celovec, oziroma Beljak-Jesenice - Bled-Sv. Lucija - Gorica - Opčina - Trst - Andrej.

Kaj je novega po širokem svetu?

Vojska v južni Afriki. Na Angležkem je veliko veselje, ker se je Angležem posrečilo prodreti do Kimberleya in osvoboditi tamošnjo posadko. Čudno je, da so se Buri umaknili, ne da bi prej bila kakšna večja bitka. Buri so odšli torej prav s preudarkom, da Angleže zva-bijo tudi tukaj v past. Zadnja poročila že pravijo, da so Buri začeli Angleže z nova nadlegovati in da jim hočejo pretrgati zveze z drugimi četami. Na srednjem bojišču Buri prodirajo še vedno in vzeli so Angležem mesto Rensburg. Dalje so Buri Angležem vzeli mnogo živeža, streliva itd.

Na črnogorski meji se ponavljajo napadi s turške strani. Nedavno je napadlo 150 oboroženih Turkov črnogorsko vasico Dobrinja. Kmetje so po hudem boju odpodili Turke, toda turška vlada se za pritožbo niti ne zmeni.

Srbsko vojno ministerstvo je naročilo v Parizu za deset milijonov novih topov. Topove pa ni dobila Srbija, temveč Buri, a Milan je spravil pripravljenih deset milijonov v svoj žep. Srbski vojni minister Vučkovič je vsled tega „prostovoljno“ umrl.

V Nemčiji so napovedali ministri in državni zbor boj zatiranim Poljakom. Nemci zahtevajo od Poljakov, naj postanejo Nemci, ako hočejo imeti še nadalje kake pravice v državi. Radi bi videli, kaj bi počeli Nemci v Avstriji, ako bi zahtevali od njih Slovani, naj postanejo Slovani, ako hočejo imeti kake državne pravice v po večini slovanski Avstriji?

Rusija. Ta velikanska država, ki je že zdaj 38krat večja kakor cela Avstro-Ogerska in šteje 130 milijonov ljudi, bo postala v kratkem še večja. Rusija je namreč sklenila pogodbo s Kitajci, po kateri bo dobila od njih deželo Mandžu, ki je večja od Nemčije in šteje 11 milijonov prebivalcev! Angliji, katera ima z Buri čez glavo dosti opravila, ne ostane nič drugega, kakor stiskati pesti!

Piše se nam:

Iz Novega mesta. Odgovor načelnštva obrtne zadruga na dopis „iz kmetov“ v št. 4. Dol. Novic 15. febr. t. l.:

Gospod dopisnik! Sklicujete se, da so za obrtnike po deželi stavljeni slabi pogoji, in izvzamete le samouke in tiste, kateri delajo brez obrtnega dovoljenja. Kaj je pa z onimi, Vas vprašam, kateri imajo obrtno dovoljenje, a nimajo nič dela, ker jim oni vzamejo vsako delo iz rok — in to se godi večinoma ravno na kmetih; vprašam vas, ali do tistih nimate srca in ljubezni? Ti plačujejo davek, morajo preživeti družino, a dela nimajo nič; vrh tega se pa še oni iz njih norčujejo, češ! „Davek plačujete, a mi ga ne, in vendar delamo.“ Ako je pa naznanjen, in če prav

ne vé od koga, mu žuga s tepežem. Glejte, taka krica se godi obrtniku-davkoplačevalcu na kmetih!

Dalje vprašate: „Mar so bili tudi naši obrtniki k temu klicani, mogoče da je bilo pri župnijskih cerkvah po občinskem slugi kdaj to naznanjeno?“ Pač dobro ste imeli ušesa zamašena! Sl. c. kr. okr. glavarstvo je sklicalo po županstvih vse samostojne obrtnike. To zborovanje je bilo sklicano na dan 23. aprila 1899; bil je navzoč odposlanec trgovske in obrtne zbornice, gosp. ces. svetnik Ivan Murnik in zastopnik okr. glavarstva, gosp. dr. Pilshofer. Zborovanja so se udeležili celo iz Trebnjega in Toplice, samo Vi niste nič vedeli o tem!

Obrtna zadruga skrbi in bo skrbela za skupni blagor malega obrtnika, naj si bo v mestu ali pa na deželi, ker mali obrt propada vidno povsod. Če želite natančnejega pojasnila, pridite na podučljivo obrtno zborovanje, katero se sklicé v kratkem. Gotovo ste naročeni na „Dolenjske Novice“; zato pa bote kot prijatelj malega obrtnika gotovo povedali obrtnikom, kdaj da bo to zborovanje. — Zahtevate, naj bi obrtna zadruga skrbela, da bi obrtniki bolj ceno izdelovali svoje izdelke. Gospod dopisnik, s tem se smešite! Kako je to mogoče? Hrana vsak dan dražja, davki vsak dan višji, stanovanje — kdor nima svojega — vedno dražje. Strojev nima, da bi z njih pomočjo hitro izdeloval svoje izdelke. Delavci in pomočniki stanejo ga vedno več, ker zahtevajo vedno večjo plačo; in to je tudi opravičeno, ker i oni se morajo boriti za svoj obstanek. Temu vsemu je popolnoma drugače na kmetih. Poleg svoje hišice ima kmetski obrtnik še malo polja, ki ga tudi vsaj nekoliko redi. Če pa nima svoje hišice, ima pa ceno stanovanje. Bolj po ceni je tudi hrana, bolj po ceni pomočniki. Pomočniki, izurjeni v mestu, niso zadovoljni s tako hrano, mora biti boljša, kar je tudi prav; kdor dela, naj tudi jé. Vi, g. dopisnik, bi radi vse bolj po ceni imeli, in ste tistih eden, kateri bi vse rad drago prodal; kar pa naroči pri obrtniku, imel pod mé; akoravno mu obrtnik že po ceni naredi, ga še odira, kó je izdelano. Tisti, ki tako delajo, so večinoma imovití, h katerim se mogoče tudi Vi prištevate. Rečemo Vam, to ni človekoljubno.

Naša zadruga bode prav gotovo ravno toliko v korist kmetskimi obrtnikom, kakor mestnim, kakor hitro da bo vse urejeno. Pri vsakem stanu mora biti nek red, neka organizacija; tega do sedaj pri obrtnikih ni bilo. Sedaj pa imamo že nekaj pravic in koristij, a česar še nimamo, to upamo si počasi priboriti. In naša zadruga v Novem mestu ni prva na svetu; drugod jih je že dosti, in povsodi so se obnesle. Potrebo združenja čutijo tudi drugi stanovi, ker naš čas nujno zahteva združenja, in le v združenju je moč, v združenju mogoča zmaga, posebno nam malim obrtnikom, ker veliki kapital in špekulacija in tovarne in konkurenca nas preté popolnoma spraviti iz površja zemlje, hočejo nas uničiti ali pa storiti sužnje tovarn in golo orodje velicega kapitala. Resnično je seveda, da bo prišel vsak samostojni obrtnik zadrugi v roke, a to bo le njemu v prid, ne pa v škodo. In kdor nima obrtnega dovoljenja, ga bo mogel dobiti le po posredovanju obrtne zadruge.

O tihotapstvu obrtnikov po svetu in uzmovičih pa imate, g. dopisnik, premalo dokazov. Če je kdo pošteno po svetu hodil in si pošteno pri mojstrih služil svoj kruh, pa ga je sila primorala, da si je na popotovanju prosil skorjice kruba, mar menite, da je to storil rad? Denarnih sredstev ni imel na razpolago, zato je moral ali prosjačiti ali pa poginiti. Verjemite

mi, da je med mladimi popotnimi rokodelci več bolj potrebnih revežev, kot so domači berači. Popotni rokodelci in obrtniki išče in išče mojstra, pri katerem bo spopolnil svojo strokovno izobrazbo, in tako je po 14 in več dni brez dela v tujini. Mar naj gre delati h kmetu, ko tega dela ni vaje? Vi pa take poštene rokodelce imenujete tihotapce! S kakšno pravico pa? — Kar se pa tiče uzmovičev — med vsakim žitom je plevel, tako tudi v rokodelskem stanu. Saj ste gotovo tudi že slišali o uzmovičih iz drugih stanov. Pa li morejo tisti stanovi zato? Mar moremo mi za to kaj? Taki obrtniki, ki se vedno po svetu vlačijo in prosjačenje kot obrt izvršujejo ter tudi pri priliki kaj uzmajó, poštenim obrtnikom ne morejo vzeti dobrega imena, ker mi z njimi nismo v nikaki uzmoviški zvezi. Zato tem potom taka predbacivanja z zaničevanjem zavračamo.

Tudi pri domačih obrtnikih, kateri imajo obrtno dovoljenje, se učenci lahko izurijo, in pri domačih mojstrih — po obrtnem zakonu — dve leti kot pomočniki delajo, da si izpopolnijo svoje znanje in lahko precej postanejo samostojni obrtniki. Predbacivate nam, da starejši samouki, ki že dalj časa izvršujejo svojo obrt brez obrtnega dovoljenja, tega dovoljenja ne dobé. Dosedaj smo še vsako tako prošnjo ugodno rešili, katero nam je poslala obrtna zbornica. Ako se kdo izkaže, da se je učil, in je njegov mojster že umrl, dobil bo obrtno dovoljenje; istotako se bo oziralo na starejše samouke. Kar je pa mladih obrtnikov, mora vsak prnesti učna spričevala ali pa dokazati, da so delali kot pomočniki, če hočejo postati samostojni obrtniki. Tem pravilom obrtnega zakona smo vsi podvrženi. Še nam predbacivate, da samouki več razumejo. Kaže se, da Vi, g. dopisnik, obrt kaj malo razumete, in da ste bili takim samoukom le pisalno orodje, da ste imeli pri svojem dopisu narekovalce, ter da niste zapisali svojega prepričanja. — Če želite še kakšnega pojasnila, le zglasite se še, odgovarjali Vam bomo z mirno vestjo.

Načelníštvo obrtne zadruge za novomeški okraj.

Z Dvora. Veselica s predstavo, katero je priredilo bralno društvo „Mir“ v korist novomeški dijaški kuhinji in domači šolski mladini, vršila se je v najboljšem redu, ter na splošno zadovoljnost občinstva. Udeležba je bila mnogobrojna, veselíčni prostori so bili do cela prenapolnjeni, kar nam je porok, da si je naše društvo v tako kratkem času svojega obstanka vže mnogo prijateljev pridobilo; da vživa tudi v domačih krogih splošno spoštovanje, pričá nam je velika udeležba domačinov.

Čistega prebitka je bilo 94 kron, kateri znesek se je izročil svojim namenom. Tudi družbe sv. Cirila in Metoda smo se spominjali ob tej priliki, ter ji naklonili 24 kron.

Da se je veselica tako sijajno obnesla, dolžni smo zahvalo vsem, kateri so nas počastili s svojim obiskom, v prvi vrsti pa cenjenim Žužemberčanom, ki so nas v tako obilnem številu počastili.

Pripomnim še, da šteje društvo sedaj 61 udov.

Iz Male Nedelje na Štajerskem. [Poroka.] Dne 26. febr. poročil se je g. Anton Štupica, trgovec v Mali Nedelji, z gđ. Faniko Korošec-ovo. Gospod A. Štupica je Sodražičan in naš vrl rojak ter med našimi štajerskimi slov. brati zelo spoštovana oseba, nevesta pa iz znane rodoljubne Korošec-ove hiše; zatorej obema iz srca čestitamo. Bog ju živi!

Dunaj, 12. svečana. Ustanovili smo slovensko društvo z imenom „Zvezda“. Sicer obstojijo tri slo-

venska društva, namreč dva akademiška in jugoslov.; ali za občno ljudstvo ga še ni bilo v tem smislu, kot je sedanje. Četvorica, obstoječa iz gg.: I. Peterman-a, F. Šušteršič-a, F. Molet-a in S. Kunc-a, začela je že pred dvema leti na to delati, a letos smo se resno dela poprijeli, ker sta nas gospoda Pukl in Dolenc po vsej svoji moči podpirala. V nedeljo smo imeli v restavraciji „Regensburgerhof I, Sonnenfalgasse 2“ vstanovni shod, katerega se je obilo ljudstva udeležilo. Lepi, narodnobudni govori od raznih gospodov kakor od začasnega predsednika F. Mole-ta, uplival je močno na navzoče, posebno govor gosp. Pukl-a, v katerem je tudi med drugim rekel, da v vsem 25letnem tukajšnjem bivanju ni imel takega veselja, kot nocojšnji večer. Da, videlo se je, kako obče ljubljenemu in za narod vnetemu možu besede iz dna srca prihajajo; njegovi radosti polni, zraven pa pred vsako politiko, preprirom med seboj, svareči govor, bil je prav očetovski. Močno je vsakemu v srce segalo. Naj ga Vsemogočni še mnogo let ohrani pri zdravju, nam v podporo, a domovini v ponos!

Pristopilo je kot pri prvem zborovanju dokaj lepo število 56 udov. V odbor so bili voljeni: predsednik: akad. kipar Vekoslav Repič; podpredsednik: Franjo Mole; blagajnik: Jakob Šeme; tajnik: Ivan Vončina; odborniki: Rudolf Malič, Franjo Šušteršič, Filip Grom. Pregledevalci društvenega imetja: Vinko Krušič, Karol Tomšič, Franjo Šimenec. Da jih dozdej ni več pristopilo, krivo je prvič neznanje, drugič nestalnost, tretjič, ker jim njihova služba ne dopušča, kakor meni in tako zelo veliko drugim. Začetek je lep, bodočnost ima, in ko se enkrat med dunajskimi Slovenci vest o tem društvu razširi, nastalo bo močno.

Tebi pa, dragi rojak, ako Te osoda katerikrat sem privede, zateci se k naši nadopolni „Zvezdi“, potrudi se povekšati njen blišč. Kakor vodi jutranjica mornarje po sinjem morju, tako naj vodi naša „Zvezda“ tukajšnje Slovence, da ne krenejo z narodne poti.

„Zvezda“, katera ima nalogo zabavljanje, poduk, podpiranje in posojila (za ude), bode tudi vsakemu sem prišedšemu rojaku v vsakem oziru na roko šla.

Iz Velikih Poljan pri Ribnici 8. febr. 1900. — V letošnjem letu je naši občini veliki snežni polom po gozdu in sadnem drevju veliko škode napravil, drevje je deloma s koreninami padlo, deloma čez pol zlomljeno ali pa so vrhovi odpadli; kateri posestniki niso mlado sadno drevje zavarovali, jim ga je divjačina pokončala; res žalostni pogled.

V naši občini smo pričeli pretečeno leto novo farno cerkev zidati. Z velikim veseljem smo pričeli, toda pripetil se nam je nekoliko žalosten položaj. Pred več leti smo namreč kapital za cerkev in duhovnika zložili ter ga c. kr. deželni vladi v oskrbovanje izročili. Ko smo pretečeno leto denar potrebovali, prosili smo, da so ga zopet nazaj dali. Vlada je naložene obligacije zamenjala in bilo je na borzi izgube 2586 goldinarjev. (To hoče menda pomeniti kurzno razliko, ali svota je neverjetno velika. Vred.) To je velika svota za tako malo občino. Delo ne moremo ustaviti, ker je že pričeto in oddano. Prosili smo c. kr. okr. glavarstvo, da bi smeli pri sosedih podpore prositi. Okrajno glavarstvo je dovolilo za ribniški in veliko-liški sodnijski okraj za mesec januarja prositi in res ker so bližnji sosedje dobri, dobili smo obilo podpore in sicer: v Loški fari 223 gl., Sv. Gregorja fari 131 gl., Sodraški fari 50 gld., Robski fari 55 gld., v Poljski Dobrepoljski fari 129 gld., v Strugah 31 gld., v Dol-

vasi fari 40 gld., v Loškem potoku 16 gld. 50 kr., v Ribniški fari 419 gld. Omeniti je, da so darovali nekateri dobrotniki po 1, 5, 10 in celo 20 gld. Neki dobrotnik, g. H. P. v Ribnici, daroval je celo 100 gld. Tudi velečastita gospa Hotschevar iz Krškega nam je poslala 50 gld.

Vsem častitim dobrotnikom se srčno zahvaljujemo za njih blagodušni dar ter želimo, da ga ljubi Bog stotero povrne onkraj groba, in da bi bil prvi položen na tehtnico dobrih del.

Ker smo v velikih denarnih stiskah, imeli bomo za cerkev velike naklade; denar si moramo izposoditi, katerega bodo mogli za nami naši mlajši plačevati. V tej stiski prav ponižno prosimo vse dobrotnike po Kranjskem, katere je Bog z imetjem bogatejše obdaril, za kako podporo. Prosimo tudi bližnje in daljne posojilnice, za kaki mali dar za novo cerkev v Vel. Poljanah. Patron nove cerkve bo sveti Jožef.

Vsem dobrotnikom še enkrat srčna zahvala.

Franc Andolšek,
načelnik stavbenega odbora.

Domače vesti.

(Osebnosti.) Premeščeni so sodni pristavi gg.: dor. Anton Kremžar iz Kostanjevice v Ljubljano, Jurij Fajfar iz Črnomlja v Trebnje, dor. Ed. Pajnič iz Vel. Lašič v Novo mesto. Sodnimi pristavi so imenovani avskultanje gg. Albert Levičnik za Kostanjevico, Rudolf Sterle za Črnomelj, Josip Tekavčič za Velike Lašče in dor. Jos. Dijak za Šmarje pri Jelšah. Avskultantom pa so imenovani pravni praktikanti Ferd. Meditz, Fran Šuklje in dor. Milan Geršak.

(Častnim občanom) izvolila je občina Adlešiči pri Črnomlju dne 17. febr. blag. gospoda Josip Orešek-a, c. kr. okr. glavarja v Črnomlju, za njegove zasluge za občino in za vso Belo Krajino.

(† Gustav Forgacs), zlatar in urar v Novem mestu, umrl je 14. febr. nenadoma. Prepeljali so ga iz prodajalne v bolnico Usmiljenih Bratov, kjer je takoj umrl. Miren in krotek značaj je bil, ter si je v malo letih tukajšnjega bivanja mnogo prijateljev pridobil.

(† Dor. Anton Jarc, inf. prošt, umrl je v Ljubljani dne 13. februarja. Rodil se je v Ajdovcu leta 1813, tedaj je bil 87 let star. Rajni gospod je bil svoj čas učitelj in začasni ravnatelj na ljubljanski gimnaziji, pozneje je bil več let nadzornik srednjih šol na Hrvaškem, od tam je prišel na Kranjsko za deželnega šolskega nadzornika. Ko je stopil v pokoj, deloval je marljivo pri raznih dobrodelnih in narodnih društvih, posebno še pri društvu sv. Vincencija. Bil je izredno blag gospod, katerega bodo mnogi pogrešali.

(G. Alojzij Jerše), nadučitelj v Trebnjem, umrl je v soboto dne 24. februarja 1900. nenadoma za mrtudom, 58 let star. Mej poukom v šoli napala ga je slabost in h krati se je tudi nezavesten zgrudil. Gosp. dor. Veselko je sicer nemudno prihitel a takoj prevedel, da ni več pomoči. Prejemši sv. zakramente je izdihnil blago dušo. Zaradi njegovih lepih lastnosti bil je obče spoštovan in priljubljen. Služboval je v Trebnjem 22 let in bil mnogo let član okrajnega šolskega sveta.

(† Ivan Janas, učitelj in organist umrl je 25. febr. v Črmošnjicah star 69 let. Doma je bil iz pruske Šlezije, ter prišel na Kranjsko za odgojitelja

v Zaloško grajščino k Schiebelnovi družini. Bil je ljubeznivega značaja, dober sadjorejec in čebelar.

(Poučna predavanja o kmetijstvu v Novem mestu) bodeta imela v nedeljo, dne 4. in 11. marcija gg. Frančišek Gombač, deželni potovalni učitelj, ter Viljem Rohrmann, pristav kmetijske šole na Grmu. — Posestnikom Dolenjske so taka predavanja že izza prejšnjih let dobro znana, zato upamo, da se jih bodo tudi letos pridno udeleževali. Poučevalo se bo o vinstvu, sadjarstvu, živinoreji, o zavarovalnicah itd. Pouk, ki bo v istih prostorih kakor je bil prejšnja leta, se prične ob 9. uri dopoldne.

(Šola „Glasbene Matice“) v Novem mestu ima sklep I. poluleta 15. sušca t. l. s javno skušnjo, ki se prične istega dne v Čitalnični dvorani ob 1/2 4. uri popoldne. K skušnji se vabijo vsi člani in prijatelji društva. — Zaradi skušnje se bodo pevske vaje pomnožile in bodo vsak teden posebne orkestralne vaje, ki se ne bodo štele v učne ure.

(Dva glasbena večera) se napravita v Novem mestu še pred Veliko nočjo, ako se v to oglasi dovolj abonentov. V to svrhu bo krožila posebna okrožnica.

(Društvo „Mestna godba v Rudolfovem“) priredi t. m. koncerte tudi v Črnomlju in Metliki, v Brežicah, v Krškem i Sevnici. Natančneje se naznani o pravem času.

(Družba sv. Mohorja). Za pobiranje udnine za Mohorjevo družbo je zadnji čas, zato prosimo slovenske rojake, da se v obilnem številu upišejo k tej imenitni družbi, na katero smemo Slovenci ponosni biti. Vsaka družina bi morala imeti Mohorjeve družbe knjige. Za Novo mesto se vpisuje pri gosp. kapiteljskem vikariju.

(Zabavni večer) „Dol. pevskega društva“ in „Glasbene Matice“, kateri sta priredili dne 17. februarja t. l. omenjeni društvi v prostorih „Narodne čitalnice“, je krasno uspel. Z veseljem beležimo, da se je stoprav ta večer pokazalo, koliko simpatij uživata mlada dva glasbena zavoda na Dolenjskem. Šešla se je ta večer vsa novomeška družba in mnogostov iz okolice, ki so s zanimanjem sledili interesantnim produkcijam. Da se je zabavni večer tako izborno završil, gre v prvi vrsti neomejena pohvala gospicam rediteljicam Juliki Arhovi, Olgi Dolencevi, Regini Preatonijevi ter gosp. rediteljem Francetu Kendi, Valentinu Levičniku ter Ivanu Župančiču. Le-ti so z društvenim predsednikom, g. Medvedom pred, zastavili z glavno vsebino in priznanja vredno požrtvovalnostjo vse svoje moči, da se kolikor možno prijetno završi prirejeni večer in s ponosom lahko zre na svoje delo. Vse točke obširnega in šegavega vsporeda izvajale so se točno in fino in je našla zadovoljnost občinstva dovolj jasen izraz v burnem aplavzu, ki je sledil vsaki točki. Vsem sodelujočim, igralcem, tamburašem, pevcem, solistom ter kapelniku gosp. Hladniku gre polno priznanje za njih sodelovanje in trud. Predaleč bi šli, ako bi omenili vsako točko obširnega vsporeda. A dovoljeno nam bodi, da izrekamo še posebej zahvalo čarovniku „Charles Espritu“, ki je se svojimi magičnimi čarovnijami zastavil našim ubogim glavam neresljivih ugank, g. gigerlini Zlatki za njen fin nastop, veseli družbi starikavih kofetaric ter „burski črni vojski“, katero je izvajalo sedmero naših domačih ljubkih gospic v mični opravi čvrstih vojakov. Po končanem vsporedu pričel se je prav živahen ples, ki je trajal

do ranega jutra. Želeti je, da nam nudi „Dol. pevske društvo“ kmalu zopet kako podobno zabavo.

(Iz preiskovalnega zapora v Novem mestu) so izpustili Janeza Frančiča iz Rateža, ki je bil obdolžen umora svoje žene.

(Letošnje prvo žrebe) je od 18. febr. pri gospodarju Janez Vrtačiču na Pristavi pri Št. Jerneju; isto je od štiriletne kobile, ki je bila že obdarovana z 50 kronami.

(Iz Semića.) III. izkaz milodarov za napravo novih orgelj. Neimenovan g. duhovnik - semičan 100 K; preč. g. Janez Mervec, župnik v Št. Rupertu 10 K; g. Janez Jerman, posestnik v Sodinji vasi 5 K; g. Janez Bukovec, posestnik na Rečicah 2 K. Bog povrni stotero velikodušnim gg. dobrotnikom!

Cerkveno predstojništvo v Semiču.

(Okrajna posojilnica) v Krškem) ima v nedeljo 11. marca ob 11. uri dopoldne v svoji pisarni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1.) račun za leto 1899; 2.) volitev načelstva in nadzorstva; 3.) predlogi. Ako ne bi bil zbor ob 11. uri sklepčen, začne se ob polu dvanajsti uri drugo zborovanje, ki sklepa brezpogojno.

(Prešernova slavnost na Dunaju dne 7. marca 1900.) Letos bode sto let, kar se je narodil največji naš pesnik — Prešeren. Vsa slovenska zemlja se pripravlja, da dostojno proslavi svojega ljubljenca in slovenski visokošolci na Dunaju zbrani okrog akad. društva „Slovenija“ tudi nočejo v tem zaostati. Na Dunaju je Prešeren delil osodo slovenskega visokošolca, tu je zapel prve svoje pesmi, tu se je navdušil za slovensko idejo, ki nas je z njim vred prerodila in vzdramila iz spanja. Na Dunaju si še dandanašnji podajajo roke vsi slovanski narodi in se pripravljajo za skupno delovanje. Ravno zaradi tega bo imela Prešernova slavnost „Slovenije“ na Dunaju trajno in pomembno veljavo, ker s tem, da slavnost razširi pesnikovo ime po širnem slovanskem svetu, pomore tudi našemu malemu preziranemu narodu do ugleda. Da bode slavnost kolikor mogoče dostojna našega prvaka, prosi pripravljalni odbor, da ga rojaki v domovini kolikor mogoče podpirajo, pri tem v tujem mestu tako težavnem podjetju. — Pod protektoratom nj. svetlosti Jana grofa Harracha priredé po inicijativi „Slovenije“ slovanska dunajska akad. društva: češko „Akademický spolek“, bolg. „Balkán“, rus. „Bukovina“, slov. „Slovenija“, srb. „Zora“ in hrv. „Zvonimir“ v spomin stoletnice rojstva slovenskega pesnika Franceta Prešerna slavnostni koncert. Iz posebne prijaznosti so obljubili sodelovanje: gospica Dragica Kovarčević, dvorni operni pevec gospod Fran Naval, virtuozi na gosli gospod Karol Jeraj, „Slovansko pevsko društvo“, tamburaški zbor „Zvonimira“ ter pevski zbor „Slovenije“. Koncert bode dne 7. marca 1900 v koncertni dvorani „Ronacher“. Prostovoljne prispevke v korist Prešernovega spomenika v Ljubljani hvaležno sprejema „Slovenija“, Dunaj (Wien), VIII., Lederergasse 20.

(V Ameriko) je v mesecu januariju odpotovalo s Kranjskega 237 oseb.

(Nesreča). Dne 13. januarja je padel v steklarni v Clevelandu v vrelo steklo Simon Marolt, doma iz Sodražice, ter vsled opeklin umrl. V domovini zapušča ženo s tremi otročiči.

(Uvod v narodno gospodarstvo.) To je naslov lični knjižici, katero je prestavil iz francosčine Vekoslav Kukovec, in katera obsega 155 strani.

Tiskala jo je tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Cena ji je 1 K, po pošti 1 K 5 h. V tej knjižici nam predlagatelj v prav poljudnem razgovoru, ki se vrši med ljudskim učiteljem, učenci in sosedi, razklada temeljne pojme o narodnem gospodarstvu in pojasnuje v prav primernih izglelih vse, kar je najpotrebnejšega vedeti o lastnini, o delu, o denarju in o ceni, o stroških pridelovanja, o povpraševanju in ponudbah, o kreditu, kapitalu in obrestih, o kupčiji in konkurenci i t. d. Knjižica je opisana v prav lepem in gladkem jeziku in je umljiva za vsakega. Namenjena je našemu ljudstvu, da jo prebira in se uči v njej razumevati glavne pojme o narodnem gospodarstvu; vendar je cela razprava v knjižici taka, da bo dobro došla v prvi vrsti našim ljudskim šolam. Škoda le, da zavzema gledé nekaterih gospodarskih vprašanj, kakor n. pr. gledé združevanja ali asocijacije nekoliko zastarelo stališče.

(Nov hrvaški časopis „Sisački Vestnik“ jel je izhajati v Siseku. Izlazil bo vsako nedeljo ter stane po pošti 6 kron.

Razne vesti.

* (Zgubljena hrvaška krona). Poslanec dr. Žerjavič je stavil v hrvaškem deželnem zboru predlog, naj se odpošlje poseben odsek na Dunaj da se prepriča v državni zakladnici, je li tam hrvaška krona, o kateri se ničesar ne sliši, odkar so jo našli leta 1818 v Orjovacu.

* (Kanal do Berolina). Nemška vlada je sklenila kopati velikanski kanal iz Stettina do Berolina, tako da bo tudi Berlin pomorsko mesto z velikim pristaniščem.

(Kdo ima od sladkorja največ dobička?) V neki štacuni so obesili na zid tablico s tem-le računom: kilo sladkorja stane 44 kr. Od tega dobi tovarna za izdelovanje 13³/₄ kr., dobiček tovarne 9 kr., voznina 1 kr., dobiček prodajalca 1¹/₄ kr., davek 19 kr., vkup 44 kr.

(Lakota na Hrvaškem). V siseškem okraju je nastala lakota med kmetovalci. Nedavno so imeli občinski notarji posvetovanje, kako ljudstvu pomoči. Notar iz Farkašiča je povedal, da sta v njegovi občini že dva vsled lakote umrli. Občinski uradniki že niso dobili nič plače od meseca novembra.

* (Koliko premoga izkopljejo na svetu?) V letu 1899. so izkopali v Angliji 202.054.516 ton (tona je tisoč kilogramov), v združenih ameriških državah 197.405.953, v Nemčiji 130.923.400, v Avstro-Ogrski 35.039.417, v Franciji 32.439.786, v Belgiji 22.975.093, v Rusiji 12.862.033, in v vseh ostalih državah 30.960.712 ton. Avstrija je tedaj glede premogove produkcije na četrtem mestu. Iz tega je razvidno, kako velikansko škodo povzročajo sedajni splošni premogarski štrajki na Češkem in Moravskem. Delavci so se organizovali in zahtevajo osemurno delo, zboljšanje plače za 20% in pa minimalni zaslužek. Njih zahteve niso pretirane. Povsod so vlade v enakih slučajih v stvar posegle ter pravico storile. Tudi v sedajnem slučaju bi to ne bilo težko, ker je razvidno, kako velike dohodke donša premog lastnikom velikašem. Toda naša vlada se neče resno utikati v stvar. Potem se pa čudi, da delalci zapuste domovino in gredo na Nemško ali v Ameriko. Tudi sedaj pri začetku drž. zbora se vladi nič ne mudi, premogarsko zadevo razpravljati, ter le s trudom so jo poslanci na dnevni red urinili.

* (Ogrsko žito in moka) bo v bodoče še lažje tekmovala z našimi pridelki, kajti ogrski trgovinski minister je znižal voznino za moko in žito po vseh ogrskih železnicah ter po morju preko reke.

* (Kje je Evropa?) Ali imamo še Evropo? Zjedinjene Evrope nimamo, ktera bi zamogla krivično vojsko zabraniti. — Imamo še Evropejce, imamo evropejske velemoči, ktere pa niso jedine. Te velemoči niso zamogle zabraniti vojne Amerikanov proti Spancem, istotako ne vojske Grkov s Turki. Ker nimamo zjedinjene Evrope, se tudi nič ne zgodi, da bi se premišljena moritev pogumnih Burov po Angležih nehala. Da, imamo velemoči, ktere pa pred vsem le za lastne koristi skrbijo. Kje pa je ona krepka Evropa, ki bi Angležem ukazala: „Orožje iz rok, vaša vojska je prisiljena, krivična“. — Vsa Evropa je vneta za Bure; časopisje občuduje pogum Burov, popisuje njih zgodovino, jih povzdiguje in slavi. Otroci prepevajo poulah Burom slavo, mej tem ko Anglež čvrsti rod Burov mori in kole. Ni ga sodnika, da bi jih rešil. Naše ponosno stoletje nima zaščitnika, ki bi varoval pred krivico. Pravica mora se sili umikati, po tem krutem geslu se dandanes ravna. Sedem stoletij je minulo; takrat je bila Evropa drugačna. Sicer se rado govori, da je bil oni vek mračen, toda ona zaničevana Evropa srednjega veka imela je sodnika v obrambo narodov, in ta sodnik bil je glavar sv. Cerkve.

Po „D. p.“

Darovi za novomeško dijaško kuhinjo.

Za novomeško dijaško kuhinjo so darovali: G. Vikt. Rohrmann 6 mernikov krompirja. Slavni občini Božakovo in Drašiče pri Metliki sta nabrali ter semkaj pripeljali nad 50 mernikov krompirja in pet mernikov fižola. Slavno bralno društvo „Mir“ na Dvoru od veselice poslalo 30 kron; g. Fran Pršina, trgovec v Št. Juriju pri Kranju 5 kron; g. učitelj Murn 2 K; g. kapel. Martin Nemanič 4 K; g. J. Z. iz Zagradca 10 K; g. župnik Mih Barbo 5 K. Vsem plemenitim dobrotnikom izrekam pristrčno zahvalo z željo, naj jim ljubi Bog dobrote obilno poplača. Zlasti pa zahvaljujem vrli občini Božakovo in Drašiče, ki se nista vstranile niti truda niti daljave, da sta nam pripeljali toliko potrebnih živil. —

Dr. Jos. Marinko.

Loterijske številke.

Gradec	17. februarija	73	61	25	19	68
Trst	24. „	77	27	31	66	8

ZAHVALA.

Za milo sočutje ob prerani smrti gospoda

Gustava Forgacs-a,
zlatarja in urarja v Novem mestu,

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo pri pogrebu izrekamo srčno zahvalo pred. gg. Usmiljenim Bratom in pred duhovščini. Vsim prijateljem rajncega za podarjeni krasni venec, slavnim društvom čitalnice, Sokola in gasilnega društva. Vsim topla zahvala.

Žalujoci ostali.

Čebele v panjih se kupujejo v vsaki množini, kder jih ima na prodaj, naj se zglesi pri Ivanu Appe v Kandiži.

R A Z G L A S.

Iz gozdne drevsnice v Bršlinu pri Novem mestu se bode oddalo letos spomladi sledeče sadike:

400.000 . . . . . 3letnih krepkih smrek;
60.000 presajenih 5 " "
30.000 . . . . . 2 " " črnih borovcev;

Sadike se bodo prodajale v drevsnici ali pa primerno zavite in postavljene na pošto ali železniško postajo in sicer 3letne smreke po 3 krome, presajene smreke po 4 krome in črni borovci po 2 krome 40 vinarjev za tisoč (1000) komadov. —

Pismena ali ustmena naročila za te sadike sprejema c. kr. okrajno glavarstvo v Novem mestu, Krškem in Črnomlju, c. kr. okrajno gozdno nadzorstvo v Novem mestu in pa c. kr. gozdar v Novem mestu, Krškem in Črnomlju do 15. marca 1900 pri katerih se morajo naročena drevesca proti potrdilu takoj plačati.

C. kr. okrajno gozdno nadzorstvo v Novem mestu,
dne 24. januarja 1900.

V a b i l o

(50)

k VI. rednemu občnemu zboru
okrajne posojilnice v Mokronogu, reg. zadruga
z neomejeno zavezo

ki bode dne 14. marca 1900 ob 3. uri popoldne
v šolskem p. s. slopi v Mokronogu.

Dnevni red:

1. Nagovor ravnatelja.
2. Predložitev letnega računa.
3. Poročilo nadzornišva.
4. Volitev načelstva in nadzornišva.
5. Pojedini nasveti.

Načelstvo.

Franciška Globokar iz Št. Jerneja št. 35. proda
iz prostih rok svojo

hišo št. 35. v Št. Jerneji

z vsem zraven spadajočim stanjem kakor se skoraj
še novim podom, s štalami in kozolcom vse poleg
hiše ter prav lepem in prostornem sadnem vrtom,
in enem travnikom, na katerem se nakosi dva voza
mrve. Kdor želi kupiti naj se oglasi pri zgoraj ime-
novani lastnici hiše. (54)

Hiša v najem. Ista je blizu farne cerkve,
je kaj pripravna za štacuno in gostilna na-
haja v njej. — Natančnejši pogoji, po katerih se bo
hiša oddala, izvedo se ustmeno ali pismeno pri žu-
pnstvu v Aidovcu. (49-2)

Stanovanje v Kandiji št. 9, obstoječe iz
štirih sob, kuhinje, kleti in vrta
se odda z dnem 15. aprila. — Več se poizve v trgovini
Franc Kastelic-a. (25-3)

Učenec se takoj vsprejme v trgovini z že-
lezmino in špecerijami. — Natanč-
nejše pogoje podá Franc Gustin v Metliki. (24-3)

Mirko pl. Krčelić,

klepar in posestnik v Jaski na Hrvatskem izdeluje
dobre prašilnice ali mehove
za trte žvepljati

in so od hrv. slay. gospodarskega društva v Zagrebu
za najbolje spoznane. Dve vrste so za na hrbtu no-
siti, 4 vrste pa za v rokah rabiti. Ceniki z obrisi
se pošiljajo franco. (36-3)

J. AVSEČ,

vryar v Bršlinu pri Rudolfovem

slav. občinstvu uljudno naznanja, da izdeluje
vsa pod to stroko spadajoča dela; izdeluje
pa tudi iz domačega prediva

po nizkih cenah!

(46-2)

Krojaški pomočnik samostojen de-
lavec, vojašči-
ne prost, vsprejme se pod ugodnimi pogoji; kje pove
iz prijaznosti uredništvo „Dol. Novic“.

Deček se sprejme v pouk v prodajalno s špe-
cerijskim blagom, ki je lepega vedenja
in je dobro dovršil vsaj ljudske šole. — Več pove
Viljem Tomić, trgovec v Trebnjem. (44-2)

Gostilna s pekarijo

pri neki veliki fari na Dolenjskem, z lepimi prostori
in polno ledenico se pod ugodnimi pogoji da na
račun ali pa v najem. Več pove: A. Kališ, posredo-
valni urad v Ljubljani. Jurčičev trg. (52-1)

Krasno jabolčno drevje in dupavski oves za seme

ima na prodaj

deželna kmetijska šola na Grmu. 100 litrov
tehta 52 kg, proda a se 14 h l kilogram.

Hiša na prodaj

(22-3)

v sredi vasi Gaberje, fara in pošta Brusnice. Hiša
obsega stanovanje, klet in hlev; pri hiši je skoro oral
njiv in tri četrt orale hoste. Cena 500 gld. — Več
pove lastnik Matija Luzar, Gaberje št. 15, p. Brusnice.

Janez Lavra

najstarejša
in največja
tovarniška zaloga

šivalnih strojev

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 13.

Zastopnik za Dolenjsko

Friderik Skušek,

trgovec v Metliki. (210-14)

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

**pisarna na kongresnem trgu h. št. 14.
tik cerkve v Ljubljani**

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

**obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ od dne vložitve do dne vzdige
brez odbitka in brez odpovedi.**

**Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne
da bi se obrestovanje pretrgalo.**

(38-3)

Mlin v najem

odda se takoj po zmerni najemnici v Zburah ob okr. cesti. K mlinu doda se tudi nekaj njiv in travnika.

Zglasila sprejema ter daje natančnejša pojasnila
**oskrbništvo grajščine Klevevž, pošta Smarjeta,
Dolenjsko.** (43-2)

Hiša naprodaj

iz proste roke. Hiša je zidana, k isti spada tudi vse gospodarsko poslopje, njiva na kateri se poseje šest mernikov, košenica in nekoliko vrta. — Več se izve pri lastnici **Tereziji Francič** pri Šmihelu št. 34. pošta Novo mesto. (53)

Oves „Willkomm“

Ta izvrstna vrsta težkega ovsa obrodi v vsaki zemlji prav dobro in se je pokazala kot najzgodnejša in najrodovitnejša; ima visoko in prav dobro krmilno slamo in ne poleže. Ker se mora ta oves jako redko posejati, zadostuje 50 kg za en oral. Razpošilja se z vrečico vred 25 kg za 4 gld. 50 kr., 50 kg za 8 gld. 50 kr., 100 kg za 16 gld. — Vrečice, ki imajo 5 kg pošiljajo se poštne prosto proti vpošiljavi zneska 1 gld. 70 kr.

**Oskrbništvo grajščine Golice pri Konjicah
na Štajerskem.**

Novo mesto, 1. marca 1900.

P. i.

Vsled visoke starosti sem primoran
mojo tu vže 33 let pod firmo

ADOLF PAUSER

obstoječo prodajalnico s špecerij-
skim blagom opustiti.

Zahvaljujem se srčno vsem, s katerimi sem imel čast v teku teh mnogih let v trgovski zvezi biti, za dano mi zaupanje in prosim, da to še dalje mojemu sinu izkazujete.

Z odličnim spoštovanjem

(55-1)

Adolf Pauser.

Zakaj so še ljudje, kateri Kathreiner-Kneipp-ovo sladno kavo ne rabijo, akoravno je tako dobrodišeča in zdrava kavina pijača?

Ker še vsi ne vedo, ktere velike prednosti ima Kathreinerjeva kava, katera skozi en ekstrakt bobove rastline duh in okus bobove kave zadobi. Taista toraj združi na neprecenljivi način dobre zdravju delujoče lastnosti domačega sladnega preparata s preljubljenim duhom bobove kave. Kathreiner Kneippova sladna kava služi posebno za primes k bobovi kavi, diši pa tudi ako se sama pije. Dobi se povsodi, ne sme se pa nikoli odprta prodajati in je samo pristna v znanih izvornih zavojih s podobo župnika Kneippa in s imenom »Kathreiner«.